

ВИСНОВКИ

експертної комісії щодо первинної акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонському державному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також на виконання наказу МОН України № 250-л від 9 квітня 2019 року «Про проведення акредитаційної експертизи», акредитаційну експертизу здійснювала комісія у складі:

МЕЗЕНЦЕВ
Костянтин
Володимирович	завідувач кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор географічних наук, професор, голова комісії,
БАРАНОВСЬКИЙ
Микола
Олександрович	завідувач кафедри географії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, доктор географічних наук, професор, член комісії.

Експертна комісія з 22 по 24 квітня 2019 року включно на місці розглянула матеріали акредитаційної справи, перевірила та встановила відповідність поданої інформації державним вимогам щодо акредитації освітньо-наукової програми «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю у Херсонському державному університеті.

Висновки складені на підставі вивчення експертами матеріалів акредитаційної справи та відповідних первинних документів, що підтверджують правові засади для проведення освітньої діяльності в Херсонському державному університеті, відомостей про матеріально-технічну базу, кадрове, навчально-методичне, інформаційне та інше ресурсне забезпечення.

За результатами перевірки і вивчення матеріалів комісія констатує:

1. Загальна характеристика закладу вищої освіти

Херсонський державний університет – заклад вищої освіти IV рівня акредитації. Діє на підставі Статуту Херсонського державного університету,

Голова комісії

К.В. Мезенцев

2

погодженого конференцією трудового колективу від 25 грудня 2015 року (протокол №3) та затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.04.2016 року № 430.

Навчальний заклад, що функціонує з 1917 р., зареєстрований Херсонським міськвиконкомом за № 4643 від 24.12.2002 р., заснований на державній формі власності і підпорядкований Міністерству освіти і науки України, розташований за адресою: вулиця Університетська (40 років Жовтня), 27, м. Херсон (телефони: 32-67-05, 32-67-06, 32-67-54).

Надані документи для здійснення освітньої діяльності:

Відомості з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) №03.1-07/684 від 23.11.2017;

Довідка № 22-Д-202 від 17.03.2008 про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України;

Сертифікат про акредитацію закладу вищої освіти серія РД-IV№2270507 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 р., протокол №110 (наказ МОН України від 15.07.2014 №2642Л), термін дії до 1 липня 2019 р.;

Свідоцтво про державну реєстрацію Херсонського державного університету серія А01 № 417653, видане виконавчим комітетом Херсонської міської ради 24.12.2002.

З 2017 року Херсонський державний університет (ХДУ) очолює кандидат економічних наук, професор Тюхтенко Наталія Анатоліївна, в.о. ректора університету

ХДУ – багатопрофільний науково-педагогічний і культурно-освітній заклад Півдня України, навчання в якому здійснюється за денною та заочною формами.

До структури університету входять 11 факультетів, 45 кафедр, серед яких 35 є випусковими для ступеня вищої освіти «Магістр». Згідно з ліцензією на надання освітніх послуг (наказ МОН України від 22.05.2017 № 102-л), університет має право на підготовку фахівців за першим (бакалаврським) рівнем з 16 галузей знань 54 спеціальностей/предметних спеціальностей, за другим (магістерським) рівнем – з 15 галузей 42 спеціальностей/предметних спеціальностей.

Контингент студентів станом на 01.04.19 складав 5929 осіб (3440 – очна (денна) форма навчання, 1547 – заочна форм навчання). Серед студентів ХДУ – випускники навчальних закладів Херсонської, Миколаївської, Одеської, Вінницької, Кіровоградської, Запорізької, Донецької, Луганської областей, АР Крим, Молдови, Азербайджану, Туркменістану, Узбекистану та ін.

Чисельність науково-педагогічних та педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців, на 01.10.2018 складала 505 осіб, з них штатних працівників – 455 осіб. Частка штатних науково-педагогічних та педагогічних працівників з науковим ступенем – 76,7 % (349 осіб), з них докторів наук – 12,3 % (56 осіб), кандидатів наук – 64,4 % (293 особи). Частка штатних науково-педагогічних та педагогічних працівників із

Голова комісії

д.д.д.

К.В. Мезенцев

вченими та почесними званнями, що прирівнюється до вчених звань, – 55,6 % (253 особи), з них професорів – 8,6 % (39 осіб), доцентів – 47,1 % (214 осіб), а також народний та заслужений художники України, народні артисти України, заслужений артист України, заслужений діяч мистецтв України. Понад 30 осіб мають почесні звання «Заслужений працівник освіти», «Заслужений працівник культури», «Заслужений майстер спорту».

При ХДУ функціонують Херсонський Академічний ліцей імені О. Міщукова Херсонської міської ради, Центр післядипломної освіти, Центр довузівської підготовки та роботи з іноземними громадянами.

В університеті діє докторантура з 3 наукових спеціальностей (навчається 7 здобувачів), аспірантура – з 16 наукових спеціальностей (навчається 94 здобувачі). У ХДУ сформовані та плідно працюють 15 наукових шкіл.

Чисельність публікацій викладачів за показниками наукометричної бази даних Scopus (2018 рік): всього 175 од.; чисельність цитувань викладачів – 342; ранжування за індексом Гірша – 9.

Викладачі університету є власниками 14 патентів та понад 150 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

ХДУ має понад 35 чинних угод про співпрацю з установами та організаціями інших країн, серед яких: Поморська академія (м. Слупськ, Польща); Університет імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща); Академія ім. Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща); Вища економічна школа (м. Бидгощ, Польща); Університет Альпен-Адрія (м. Клагенфурт, Австрія); Університет Томаша Бати (м. Злін, Чеська Республіка); Євангельський Фрьобельськемінар (м. Кассель, Німеччина); Стокгольмський університет (м. Стокгольм, Швеція); Барановичський державний університет (м. Барановичі, Республіка Білорусь); Гродненський державний університет імені Янки Купали (м. Гродно, Республіка Білорусь); Варненський Вільний Університет ім. Чорноризця Храбра (м. Варна, Болгарія), Шуменський університет «Єпископа Костянтина Преславського» (Болгарія) та ін.

В рамках програми академічної мобільності студенти та викладачі університету проходять стажування та навчання в закордонних установах, беруть участь у літніх практиках, таборах, міжнародних програмах, обмінах, олімпіадах, кубках світу, чемпіонатах, турнірах тощо.

Висновок: Перевіривши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності, експертна комісія зазначає, що документи, які забезпечують правові основи діяльності Херсонського державного університету, є достовірними, відповідають нормативам Міністерства освіти і науки України та засвідчують можливість первинної акредитації освітньо-наукової програми «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю ступеня вищої освіти «Магістр» у Херсонському державному університеті

2. Формування контингенту студентів

Підготовка фахівців за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю ступеня вищої освіти «Магістр» здійснюється відповідно до ліцензійного обсягу прийому, який становить 20 осіб.

Обсяг державного замовлення на підготовку фахівців за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» спеціальності 103 Науки про Землю визначається відповідно до загального обсягу, що встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Перевищення ліцензованого обсягу прийому на навчання не виявлено.

Прийом до магістратури здійснюється за результатами вступних випробувань випускників освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 6.040104 Географія*, освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальностей 7.04010401 Географія, 014 Середня освіта (Географія), 103 Науки про Землю, а також на основі ступеня бакалавра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного складання додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала додатку до диплома.

Таблиця 1.

Показники формування контингенту студентів, що навчаються за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю

№ з/п	Показник	Роки		
		2016-2017 рік курс	2017-2018 рік курси	2018-2019 рік курси
1	2	3	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб)	20	20	20
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	13	6	12
	• денна форма	8	6	12
	• в т.ч. за держзамовленням:	6	2	10
	• заочна форма	5		
	• в т.ч. за держзамовленням	5		
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою			
	• зарахованих на пільгових умовах;			
	• з якими укладені договори на підготовку	13	16	12
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання			
	• денна;	8	8	12
	• інші форми навчання (заочна)	8		0
4.	Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення			
	• денна форма	1,3		1,2
	• Інші форми навчання (заочна)	1,6		0

*студентка Терешкевич О.М. відрхована з контингенту студентів 2 курсу ступеня вищої освіти «магістр» денної форми навчання (наказ № 80-с від 27.02.2019 р.)

Голова комісії

К.В. Мезенцев

Заходи, спрямовані на збереження контингенту, розвиток освітньо-наукової програми «Науки про Землю» магістерського рівня спеціальності 103 Науки про Землю, тісно пов'язані з підготовкою фахівців за відповідною освітньо-професійною програмою «Науки про Землю» за ступенем вищої освіти «бакалавр». Саме тому важливе значення має профорієнтаційна робота з базовими школами, гімназіями, коледжами, технікумами, де проходять практику студенти або працюють випускники географічних спеціальностей, співпраця зі ЗМІ, Херсонською обласною державною адміністрацією тощо. Проводяться зустрічі з випускниками шкіл; кожного року проводяться дні відкритих дверей для учнів та їхніх батьків.

Рекламна продукція, в якій подана інформація про освітньо-наукову програму «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю, про умови навчання в університеті, поширюється у школах м. Херсона, Херсонської, Миколаївської, Вінницької та Кіровоградської областей, представлена у приймальній комісії ХДУ.

Висновок. Експертна комісія зазначає, що реальний стан формування контингенту студентів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю у Херсонському державному університеті відповідає матеріалам самоаналізу. Набір студентів на навчання відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюється відповідно до чинного законодавства. У 2018-2019 навчальному році державне замовлення виконано на 100%.

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовка магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю, забезпечується такими нормативними документами як освітньо-наукова програма (Затверджено Вченою радою ХДУ, протокол № 13 від 29 травня 2017 р.) та навчальний план (Затверджено Вченою радою ХДУ, протокол №13 від 29 травня 2017 р.), що розроблені з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», Кодексу законів про працю та інших нормативних і законодавчих актів, затверджених у встановленому порядку.

Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю університет має повний пакет відповідної документації. Вся документація погоджена і затверджена у встановленому порядку. Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких передбачене освітньо-науковою програмою, зміст атестації здобувачів відповідають профілю підготовки магістра галузі знань 10 Природничі науки. Вибіркова складова розроблена та затверджена в установленому порядку.

Голова комісії

К.В. Мезенцев

Навчальний план підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю «Науки про Землю» розроблено у відповідності до вимог освітньо-наукової програми підготовки магістра.

Навчальний план складається з двох частин – нормативної та варіативної частин, в межах яких виділяються по 2 цикли підготовки: дисципліни загальної та дисципліни професійної підготовки. Для кожної дисципліни визначено кількість годин (кредитів), обсяги аудиторної та самостійної роботи, тижневе навантаження, форми контролю. Визначено терміни та форми проведення атестації, практичної підготовки.

Термін навчання складає 1 рік 9 місяців, загальна кількість кредитів – 120, загальна кількість годин – 3600, з яких від 1/3 до 2/3 навчального часу відводиться на самостійну роботу. Це співвідношення змінюється залежно від навчальної дисципліни, виду практичної або дослідної роботи студента. У структурі плану освітнього процесу обов'язкові (нормативні) компоненти освітньої програми складають 75% (в тому числі обов'язкові навчальні дисципліни – 31,25%, виробнича практика – 15%, підготовка до атестації здобувачів вищої освіти – 28,75%), вибіркові компоненти – 25%. Науково-дослідна складова – 50% навчального часу, що включає: теоретичні заняття – 20 кредитів (30%), науково-дослідна практика – 6 кредитів (10%), виконання дипломної / кваліфікаційної роботи – 34,5 кредитів (60%).

На основі цих документів викладачами кафедр, що забезпечують підготовку фахівців за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю, розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін. Забезпеченість навчальних дисциплін робочими та навчальними програмами становить 100%.

Практична підготовка є невід'ємною частиною процесу фахової підготовки магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю.

Організація практики регламентується «Положенням про проходження практики студентами Херсонського державного університету» (наказ №337-д від 02.06.2017).

На основі Положення розроблені наскрізні і робочі програми, які містять: мету, завдання практики, основний зміст практики (перелік основних завдань і завдань індивідуальних), методичні рекомендації, форми і методи контролю, критерії оцінювання, перелік документів, які повинні здати студенти після закінчення практики. Вид практики та її тривалість визначається навчальним планом.

Згідно з навчальним планом підготовки фахівців ступеня вищої освіти «магістр» передбачено проведення двох виробничих (III семестр, 4 тижні та IV семестр, 8 тижнів) та двох переддипломних (III семестр, 1 тиждень та IV семестр, 7 тижнів) практик. Бази практик обираються відповідно до специфіки спеціальності, їхній перелік детально відпрацьований, з ними укладено відповідні угоди.

Виробнича практика з науково-дослідницької діяльності є одним із найважливіших засобів забезпечення ефективності та якості підготовки

Голова комісії

д.т.т.

К.В. Мезенцев

магістрантів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю. Головною метою практики є формування навичок проведення самостійної наукової діяльності.

Виробнича практика з педагогічної діяльності формує в магістрів освітньо-наукової програми «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю необхідні навички викладацької діяльності в закладах вищої освіти.

Переддипломна практика передбачає безперервність і послідовність проведення, вона спрямована на вдосконалення дослідницьких і творчих якостей студентів, формування у них практичних фахових знань, умінь та навичок відповідно до ступеня вищої освіти «Магістр». Мета практики полягає у написанні, оформленні та підготовці до захисту кваліфікаційної роботи.

Висновок: зміст підготовки фахівців за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю повністю відповідає вимогам розробленої університетом та затвердженої в установленому порядку нормативної документації, яка включає освітньо-наукову програму та навчальний план. Перевірка навчального плану показала, що у навчанні забезпечується структурно-логічна послідовність викладання дисциплін, а співвідношення навчального часу між циклами підготовки, а також зміст підготовки відповідає державним вимогам та потребам ринку праці.

4. Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Основою для організації освітнього процесу є навчальний план за спеціальністю. Відповідно до навчального плану за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю випускова кафедра складає щорічні плани публікації навчально-методичних видань і додатково замовляє нову навчально-методичну літературу для бібліотеки ХДУ, що має два фонди – на паперових та електронних носіях.

Розклад навчальних занять затверджено в установленому порядку, розміщено на сайті та на стендах університету.

З метою поліпшення якості освітнього процесу діє науково-методична рада факультету та науково-методична рада ХДУ. Основними напрямками їхньої діяльності є: розробка програм підготовки фахівців різного рівня, вивчення та впровадження нових технологій навчання, встановлення нормативного змісту та обсягів навчальних дисциплін, замовлення необхідного методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу тощо. Науково-методична рада ХДУ розглядає розроблені Положення про організацію та проведення атестації здобувачів вищої освіти в ХДУ, Положення про дипломну роботу, Положення ХДУ про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів, розроблену систему контролю якості знань студентів, її випробування і впровадження в освітній процес тощо.

Голова комісії

Л. Д. Д.

К.В. Мезенцев

Методичне забезпечення дисциплін згідно з навчальним планом підготовки магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю, галузі знань 10 Природничі науки складає 100%. Навчально-методичні комплекси дисциплін включають типову та робочу програми, анотовані курси лекційних занять, плани семінарських, практичних занять і завдання для самостійної підготовки студентів, критерії оцінювання навчальних досягнень, тематику та вимоги до виконання магістерських робіт, матеріали до різних форм і видів контролю. Робочі програми дисциплін розроблені на основі кредитно-трансферної системи, яка передбачає виділення змістових модулів. Змістовне наповнення навчально-методичних комплексів дисциплін за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю загалом відповідає чинним вимогам до цих документів та рівню підготовки фахівців.

Освітньо-наукова програма та навчально-методичні комплекси викладені у вільному доступі на сторінці кафедри екології та географії, Херсонського державного університету:

http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairEcologyGeography.aspx

Система проміжного та підсумкового контролю знань студентів побудована на використанні сучасних методів навчання. Кафедри університету, викладачі яких навчають студентів-магістрантів, керуються розробленими в ХДУ методичними вказівками до самостійної роботи студентів, Положенням про самостійну роботу студентів і систему контролю їхніх знань. Із сучасних форм контролю самостійної роботи студентів на кафедрах використовуються тестування, зокрема, електронне тестування, ситуаційні задачі, ділові ігри, написання есе тощо.

Випусковою кафедрою здійснюється постійна робота щодо безперервної комп'ютеризації освітнього процесу. Впроваджуються пакети прикладних програм, розроблені спеціалізованими закладами та викладачами кафедр університету.

У загальному бюджеті навчального часу значний обсяг годин відведено на практичну підготовку. Практична підготовка магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю є важливою складовою освітнього процесу. Для забезпечення проходження практик в ХДУ є всі необхідні матеріали: угоди про проходження практик з відповідними установами (організаціями), звітна документація, методичні рекомендації до проходження студентами практик, накази про їхнє направлення на практику.

Висновок: Експертна комісія відзначає, що навчально-методичне забезпечення дисциплін є достатнім, забезпечує належний рівень підготовки студентів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю галузі знань 10 Природничі науки рівня вищої освіти «Магістр» відповідає нормативним вимогам до акредитації та умовам надання освітніх

Голова комісії

К.В. Мезенцев

послуг у сфері вищої освіти. Обов'язкові та вибіркові дисципліни забезпечені навчальними посібниками та підручниками. Графік навчального процесу на навчальний рік розроблений і виконується у повному обсязі. Наявність методичного забезпечення дисциплін навчального плану складає 100 %.

5. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Підготовка магістрантів спеціальності 103 «Науки про Землю» за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» здійснюється при наявності **групи забезпечення**. До неї входять один доктор географічних наук, доцент Пилипенко І.О. (33,3% від загальної кількості членів групи) та два кандидати географічних наук, доценти Давидов О.В. та Котовський І.М. (66,7% від загальної кількості членів групи). Всі члени групи забезпечення мають кваліфікацію відповідно до спеціальності.

Доктор географічних наук, доцент Пилипенко І.О. є відомим в Україні фахівцем в галузі економічної та соціальної географії. У його доробку близько 70 наукових, навчальних та навчально-методичних публікацій, серед яких варто відзначити монографії «Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін» та «Суспільно-географічна периферія: концепція, параметризація і делімітація», а також навчальний посібник «Методологічні основи географії: ландшафтна оболонка Землі. Довкілля», який має гриф МОН України.

Він є членом науково-методичної підкомісії 106 «Географія» науково-методичної комісії №7 з біології, природничих наук та математики, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 375 від 06 квітня 2016 р. (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2017 р. № 1041).

Пилипенко І.О. є головним редактором «Наукового вісника Херсонського державного університету. Серія: Географічні науки», який наказом Міністерством освіти і науки України № 1222 від 07.10.2016 включено до переліку наукових фахових видань України за галуззю «Географічні науки».

Кандидат географічних наук, доцент Давидов О.В. є одним з відомих в Україні фахівців з берегознавства та морської геоморфології. Всього має понад 70 наукових та навчально-методичних праць, серед яких два навчальних посібники для студентів спеціальності 103 Науки про Землю: «Палеоекологія» та «Методологія геоекологічних досліджень: конспекти лекцій».

Доцент Котовський І.М. є кандидатом географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та еволюційна географія. Він є фахівцем з геоморфології морських берегів. Всього у доробку доц. Котовського І.М. налічується понад 40 наукових та навчально-методичних публікацій, переважно геоморфологічної тематики. Він є одним із авторів книги «Природа Херсонської області». Котовський І.М. є відповідальним

виконавцем науково-дослідної теми: «Морфологія і динаміка берегової зони Азово-Чорноморського басейну України».

Підготовку студентів спеціальності 103 «Науки про Землю» за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» забезпечують спеціалісти 5 кафедр:

- кафедра екології та географії;
- кафедра соціально-економічної географії;
- кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук;
- кафедра перекладознавства та прикладної лінгвістики;
- кафедра педагогіки, психології і освітнього менеджменту ім. Є. Петухова.

Загалом підготовку студентів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» ступеня вищої освіти «Магістр» здійснюють 11 викладачів, які працюють на постійній основі. Серед них: два доктори географічних наук (Мальчикова Д.С., Пилипенко І.О.), один доктор педагогічних наук (Яцула Т.В.) (27,3%), вісім кандидатів наук (72,7%). Серед викладачів значну частку складають співробітники випускової кафедри екології та географії: Охременко І.В., Котовський І.М., Давидов О.В., Кундельчук О.П., Молікевич Р.С.

Випусковою кафедрою є кафедра екології та географії, на якій працюють 15 викладачів, серед яких 13 на постійній основі (86,6%):

1 доктор наук – Пилипенко І.О. (6,7 %);

9 кандидатів наук – Давидов О.В., Котовський І.М., Охременко І.В., Сараненко І.І., Приймак В.В., Семенюк С.К., Верлатий Д.Б., Молікевич Р.С., Кундельчук О.П. (60%);

3 викладачі без наукового ступеня – Орлова К.С., Зінченко М.О., Сімченко С.В. (20%);

2 зовнішні сумісники – кандидати географічних наук Букарева С.А., Коржов Є.І. (13,3%).

Лекційні курси на спеціальності за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» викладають винятково доктори та кандидати наук:

- доктор географічних наук, доцент Пилипенко І. О. (Суспільно-географічне прогнозування; Просторовий аналіз методами геоінформаційних технологій; Геоінформаційні технології в регіональному аналізі);
- кандидат географічних наук, доцент Котовський І.М. (Берегознавство та управління прибережними комплексами; Методологія наукових досліджень у фізичній географії);
- кандидат географічних наук, доцент Охременко І.В. (Географічна експертиза та аудит);
- кандидат географічних наук, доцент Давидов О.В. (Еволюція наукових концепцій у геоморфології і палеогеографії; Руслові процеси з основами ерозіознавства; Методи польових досліджень);
- кандидат біологічних наук, доцент Кундельчук О.П. (Методологія геоекологічних досліджень);

Голова комісії

dux

К.В. Мезенцев

- кандидат географічних наук, асистент Молікевич Р.С. (Науково-дослідницький практикум з географії; Науково-дослідницький практикум з суспільної географії; Географія Херсонської області).

Пріоритетом розвитку випускової кафедри екології та географії факультету біології, географії і екології Херсонського державного університету є підготовка фахівців і підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу в контексті сучасних вимог. Саме це є запорукою підготовки конкурентоспроможних фахівців, що зможуть ефективно функціонувати в умовах сьогодення.

Викладачі кафедри щорічно підвищують свій професійний, науково-методичний та педагогічний рівень. Так, завідувач кафедри екології та географії Давидов О.В. у 2016 р. пройшов стажування на кафедрі фізичної географії і природокористування Одеського національного університету імені І.І. Мечникова за програмою «Фізична географія, геофізика та геохімія ландшафту».

Доцент Охременко І.В., у 2015 році пройшла стажування у Регіональній Південно-Дніпровській філії державного закладу «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління». Тема стажування: «Географічна експертиза й аудит територій і акваторій».

Давидов О.В. та Кундельчук О.П. є авторами навчальних посібників, рекомендованих Вченою радою Херсонського державного університету: «Палеоекологія», «Методологія геоекоекологічних досліджень», що використовуються в освітньому процесі Херсонського державного університету для бакалаврів та магістрів спеціальності «Науки про Землю».

Слід зауважити, що викладачі факультету, які навчають магістрантів, також працюють над підвищенням свого наукового рівня. Так, в жовтні 2015 року доцент Пилипенко Ігор Олегович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук зі спеціальності 11.00.02 - економічна і соціальна географія. Тема дослідження: «Центро-периферійні процеси і структури в територіальній організації суспільства».

Молікевич Роман Сергійович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук зі спеціальності 11.00.02 - економічна та соціальна географія на тему: «Стан здоров'я населення Херсонської області (медико-географічне дослідження)» 9 грудня 2016 року (затверджено Наказом МОН України від 28.02.2017 р. №331).

Наукові дослідження кафедри спрямованні на вивчення морфоструктурних та морфоскульптурних особливостей берегової зони Світового океану та Чорного моря безпосередньо. Давидов О.В. є керівником ініціативної науково-дослідної теми: «Морфологія і динаміка берегової зони Азово-Чорноморського басейну України» (державний реєстраційний номер 0118U004402).

Викладачами кафедри за звітний період опубліковано два розділи в колективних монографіях (5,21 др. арк.), один підручник (20,23 др. арк.), 11 навчальних посібників (110,08 др. арк.), 6 методичних рекомендацій (11,45 др. арк.). Загальна кількість статей у виданнях ДАК складає 27 од. (11,055 др.

Голова комісії

diat

К.В. Мезенцев

арк), статей у закордонних виданнях –17 од. (8,65 др. арк.).

Також, за звітний період викладачі кафедри взяли участь у роботі 71 наукового заходу (конференції, форуми, круглі столи), серед яких 51 міжнародна, 18 всеукраїнських та 2 регіональні конференції. За результатами участі у наукових заходах опубліковано 75 праць (9,19 др. арк.).

Викладачі кафедри мають публікації у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних Scopus. Кількість публікацій у Scopus – 10. Кафедра екології та географії має власний профіль у Google Scholar <https://scholar.google.com/citations?user=LLcnUhwAAAAJ&hl=en> (загальна кількість цитувань (з 2014 р.) – 228, h-індекс – 6, і 10-індекс –4).

Працівниками кафедри певна увага приділялась питанням захисту інтелектуальної власності: здійснювалося подання заявок на корисні моделі, підтримка чинності дії патентів України на корисні моделі, власником яких є університет, оформлювалися заявки про реєстрацію авторського права на твір. Протягом 2014-2018 рр. викладачами кафедри отримано 18 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

Студенти факультету беруть участь в науково-дослідній роботі кафедри. Старший викладач кафедри Молікевич Р.С. є головою ради студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених факультету біології, географії та екології ХДУ. В 2017 р. студентка напрямку підготовки 6.04010401 Географія* Бондар Ю.А. нагороджена дипломом III ступеня за результатами Всеукраїнському конкурсу студентських наукових робіт (тема: «Вплив антропогенної діяльності на сучасний стан Шацьких озер та прилеглих територій»).

У 2018 р. студентка напрямку підготовки 6.04010405 Біологія* Іосипчук А.М. нагороджена дипломом II ступеня за результатами Всеукраїнському конкурсу студентських наукових робіт (тема: «Місце арахнофауни в екосистемі НПП «Олешківські піски» (в межах Буркутського урочища). Також, на кафедрі здійснюється підготовка студентів до участі у Всеукраїнській студентській олімпіаді з географії. В 2018 р. студентка напрямку підготовки 6.04010401 Географія* Маркелюк А.В. нагороджена дипломом III ступеня за результатами Всеукраїнської студентської олімпіади з географії (м. Київ).

Про результати своєї науково-дослідної роботи студенти щорічно доповідають на міжнародних (3 конференції – 3 доповіді у 2018 році), всеукраїнських (1 конференція – 4 доповіді у 2017 році, 2 конференції – 4 доповіді у 2018 році), регіональних (1 конференція – 2 доповіді у 2017 році) конференціях.

На факультеті біології, географії і екології здійснюється підготовка докторів філософії PhD за спеціальностями: 103 Науки про Землю (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.05.2016 № 523) та 106 Географія (наказ Міністерства освіти і науки України від 31.03.2017 № 62-л).

На даний час в аспірантурі навчаються 4 здобувачі ступеня доктор філософії (PhD): Шелухіна О.О., Нападовська Г.Ю., Богадьорова В.С.,

Голова комісії

К.В. Мезенцев

Сімченко С.В. Керівниками аспірантів є д. геогр. н., завідувач кафедри соціально-економічної географії доцент Мальчикова Д.С. та д. геогр. н., доцент кафедри екології та географії Пилипенко І.О.

Висновок: експертна комісія вважає, що кадрове забезпечення підготовки фахівців за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю ступеня вищої освіти «Магістр» в Херсонському державному університеті відповідає державним вимогам до акредитації за всіма циклами підготовки навчального плану. Науково-педагогічна підготовка викладачів (вища освіта, наукова спеціальність, науковий ступінь, вчене звання) відповідає переліку дисциплін, що вони викладають.

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Херсонський державний університет має сучасну матеріально-технічну базу: 6 навчальних корпусів; студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки на 1547 місць; бібліотеку з 5 читальними залами та 3 абонементами навчальної літератури, фонд якої налічує близько 500 тис. примірників; 2 актові зали; 3 спортивні зали; навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр з водних видів спорту; агробіостанцію-ботанічний сад; астрономічну обсерваторію; виставковий зал; музей історії університету; юридичну клініку; парк сільськогосподарської техніки; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря.

В університеті діє редакційно-видавничий відділ, що задовольняє потреби викладачів і студентів у друкованих навчально-методичних матеріалах.

Для вирішення службових питань використовується транспорт університету. Власні газові котельні обігрівають навчальні корпуси та студентські гуртожитки університету.

Всі заняття для студентів спеціальності 103 «Науки про Землю» проводяться у навчально-лабораторному корпусі № 1, який збудований у 1978 році, та у навчально-лабораторному корпусі № 2, збудованому у 1980 році. Загальна площа, що використовується у освітньому процесі, – 28958,6 м², серед них: навчальний корпус № 1 – 13324,7 м²; аудиторний корпус-актова зала – 8341,7 м²; навчальний корпус № 2 – 6021,2 м²; корпус спортивних залів – 1271 м².

Для забезпечення освітнього процесу факультет біології, географії і екології має достатні за площею навчальні аудиторії, приміщення для професорсько-викладацького складу, науково-дослідні лабораторії, приміщення для навчально-допоміжного персоналу. Наявні спеціалізовані аудиторії № 256, 612, 617, 620, в яких є мультимедійне обладнання, звукопосилююча та звукозаписуюча апаратура, мікрофони, картографічна продукція, геологічна колекція, метеостанція, каталоги друкованої продукції та географічної інформації, комплекти настінних карт, стенди тощо.

Голова комісії

Handwritten signature

К.В. Мезенцев

Навчальні приміщення, що використовуються в процесі підготовки магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землі» зі спеціальності 103 Науки про Землю, відповідають Державним будівельним нормам України, санітарно-гігієнічним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, вимогам нормативних актів з охорони праці.

З 2009-2010 н.р. Херсонський державний університет надає всім своїм студентам та співробітникам можливість працювати в локальній мережі комп'ютерних кабінетів з особистих ноутбуків, що підключаються до мережі з використанням бездротової технології Wi-Fi. У такий спосіб забезпечується доступ до серверів дистанційного навчання ХДУ, до глобальної мережі Інтернет, до особистих папок на файловому сервері комп'ютерних кабінетів, до корпоративної електронної пошти.

В Херсонському державному університеті функціонує потужна за матеріально-технічною базою бібліотека, яка є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету. Вона забезпечує потреби студентів і викладачів в навчальних та інформаційних матеріалах.

Ботанічний сад ХДУ заснований у 1934 році. На його території розводили і вирощували колекційні види рослин. У 1948 році Ботанічний сад було передано педагогічному університетові. На базі саду проходять практику студенти природничих спеціальностей. Навчальна площа – 12540 м². Працівники Ботанічного саду і студенти традиційно доглядають за колекційними видами рослин з метою їхнього збереження.

Студмістечко як комплекс, що об'єднує гуртожитки (№2, № 3, №4), спортмайданчик, виробничі приміщення для експлуатації і підтримки життєдіяльності споруд, інженерного обладнання та комунікацій, було створене в 1994 р. Воно надає житлові, культурно-побутові, культурно-просвітницькі, спортивно-оздоровчі та інші види послуг своїм мешканцям. Всі гуртожитки розташовані поряд з навчальними корпусами, обладнані оптично-волоконними лініями подачі інтернету та Wi-Fi-обладнанням, мають інше необхідне оснащення, підтримуються у відповідному санітарно-технічному стані.

Матеріально-технічна база університету включає будівлі, споруди, комунікації, обладнання, транспортні засоби, інвентар та інше майно, яке є державною власністю. Херсонський державний університет здійснює права користування і розпорядження відведеними йому земельними ділянками та переданим на баланс майном згідно з чинним законодавством країни. Всі навчально-лабораторні корпуси та гуртожитки університету обладнані пандусами, є легкодоступними для людей з інвалідністю.

Ректорат та адміністрація закладу вищої освіти, декани та завідувачі кафедрами приділяють постійну увагу збереженню державного майна. За збереження всіх матеріальних цінностей відповідають особи, які є на кожному факультеті університету.

Висновки: рівень матеріально-технічного та іншого ресурсного забезпечення освітнього процесу відповідає нормативним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем. Університет має необхідну соціально-побутову інфраструктуру, що сприяє формуванню якісної підготовки фахівців.

7. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Головне інформаційне забезпечення підготовки фахівців рівня вищої освіти «магістр» за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю здійснюється науковою бібліотекою як провідною інформаційною структурою університету. Бібліотека значною мірою сприяє здійсненню навчального процесу та розвитку культурного потенціалу майбутніх фахівців. Виконуючи комплекс поставлених завдань, вона поєднує функції наукової, навчальної, спеціальної та масової бібліотек.

Загальна площа Наукової бібліотеки 1555,5 м², з яких: зона розташування фондів 708,9 м²; зона обслуговування читачів 554,3 м². Структура Наукової бібліотеки уніфікована і має чотири відділи: а) комплектування та наукової обробки документів з сектором каталогізування; б) зберігання фондів; в) обслуговування читачів; г) інформаційно-бібліографічний з сектором інформаційного обслуговування.

Обслуговування читачів здійснюється диференційовано на 2-х абонементів та в 5 галузевих читальних залах на 360 посадкових місць, а також в галузевих кабінетах на факультетах. Комп'ютерна техніка (21 комп.), що знаходиться у Науковій бібліотеці, підключена до адміністративної мережі університету і до мережі Інтернет. У читальних залах Інтернет доступний протягом дня без обмежень. Для співробітників університету доступ до мережі Інтернет є з комп'ютерів на робочих місцях. Крім того, встановлена система WI-FI дозволяє працювати на території університету всім зареєстрованим користувачам протягом дня без обмежень. Кількість користувачів Інтернет в Науковій бібліотеці збільшилась до 5706.

На сьогодні бібліотечний фонд становить 505077 примірників, з яких: книги, брошури – 469440 од.; газети – 4277 (річні комплекти); журнали – 31360 од. зберігання. Дисертаційний фонд складає 351 документ, фонд авторефератів – 1330 документів. З цим фондом активно працюють викладачі, аспіранти, здобувачі, студенти ХДУ та науковці інших ЗВО.

Книгозабезпеченість навчального процесу відповідає ліцензійним вимогам.

Передплачено доступ до інформаційних ресурсів багатофункціональної пошукової платформи **EBSCOhost**.

Фонди Наукової бібліотеки розкривають **14** каталогів, **10** картотек, в тому числі каталог і картотека праць викладачів університету.

Голова комісії

Лис

К.В. Мезенцев

На факультеті біології, географії і екології випускаються 3 фахові наукові журнали: «Чорноморський ботанічний журнал», «Природничий альманах» та «Вісник ХДУ. Серія: Географічні науки».

Забезпеченість навчального процесу фаховою літературою складає 100%. Серед підручників і посібників значну частку складають ті з них, які надруковані в університетському видавництві. Для навчання магістрантів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю використовується 1739 примірників літератури, з яких 83,8 % надруковані державною мовою.

Постійно відбувається вдосконалення технічної бази для інформаційного забезпечення діяльності бібліотеки ХДУ, зокрема шляхом придбання комп'ютерної техніки, допоміжних технічних засобів, програм тощо.

Студенти забезпечені фаховими періодичними виданнями у відповідності до ліцензійних вимог. Читальні зали університету повною мірою забезпечені фаховими періодичними виданнями («Географія та основи економіки», «Краєзнавство. Географія. Туризм», «Економіка України», «Український географічний журнал», «Екологічний вісник. Науково-популярний екологічний журнал», «Гуманитарный экологический журнал», «Довкілля та здоров'я», «Український туризм», «Журнал Європейської економіки», «Міжнародний туризм», «Украинская туристическая газета»).

Студенти користуються бібліотекою університету, її основними фондами та читальними залами. Значна частина студентів користується також обласною універсальною науковою бібліотекою ім. О. Гончара, з якими укладено відповідну угоду.

Іншим джерелом інформації є комп'ютерна мережа Інтернет та Wi-Fi, до якої підключена університетська локальна мережа. Це дає можливість студентам та викладачам вишу користуватися фондами інтернет-бібліотек як зі стаціонарних комп'ютерів, так і з власних ноутбуків.

Студенти спеціальності 106 Географія, окрім загальноуніверситетських комп'ютерних класів, використовують спеціалізовані комп'ютерні лабораторії (ауд. 604, ауд. 608, ауд. 627), що обладнані відповідним устаткуванням та програмним забезпеченням (Windows 7, 8, Microsoft Office 2010, MapInfo Professional 12.5, GoogleMap, ArcView, Microsoft Windows Server 2012 Standard Edition – серверна операційна система).

Висновок: експертна комісія вважає, що фактичні показники інформаційного забезпечення університету щодо підготовки магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю відповідає вимогам щодо акредитації підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем і дозволяє забезпечити якісну підготовку здобувачів.

8. Якісні характеристики підготовки фахівців

В університеті розроблено власну внутрішню систему забезпечення якості освіти (затверджено Наказом ХДУ №831-Д від 06 грудня 2017 р.)

Кафедри університету організують освітній процес з підготовки магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю з урахуванням затверджених у ХДУ положень про атестацію здобувачів вищої освіти, організацію самостійної роботи студентів та систему контролю знань, організацію наукових досліджень студентів, концепції виховної роботи, планування видання навчально-методичних розробок, індивідуальних планів роботи викладачів.

З метою контролю поточної успішності та самостійної роботи студентів на факультеті біології, географії і екології кожний семестр проводяться атестації з усіх дисциплін, передбачених робочими навчальними планами. При проведенні атестації студентів використовуються результати поточних та модульних контрольних робіт, оцінок на практичних і семінарських заняттях, виконання домашніх завдань, оцінок самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань тощо.

Заліки з дисциплін, робочі програми яких передбачають проведення лабораторних, практичних чи семінарських занять, виставляються за результатами поточної успішності навчання студентів. Екзамени проводяться за білетами або тестовими завданнями, розробленими у відповідності до робочих навчальних програм, і охоплюють усі аспекти предметів, що вивчаються. Білети та тестові завдання щорічно затверджуються на засіданнях кафедр.

Показники абсолютної успішності виконання ККР студентами спеціальності 103 Науки про Землю при акредитаційній експертизі для дисципліни з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки становлять 100%, показник якості 80%, середній бал 4,0. Відхилення від самоаналізу склало +13,3% за показником якості, 0% за абсолютною успішністю та +0,2 за середнім балом.

Для дисциплін з циклу спеціальної (фахової) підготовки показник успішності становить 100%, показник якості знань 73,3%, середній бал 4,0. Відхилення від самоаналізу склало +1,1% за показником якості, 0% за абсолютною успішністю та 0 за середнім балом.

У процесі експертизи була проведена перевірка якості проходження практик магістрантами. Наскрізна та робочі програми практик містять завдання, що повною мірою відображають основні напрямки розвитку системи фахової підготовки магістрів у даному регіоні.

Під час усіх видів практик студенти оформляють необхідну документацію, що відображає головні положення програм практик; студенти переважно добре підготовлені до професійної діяльності, мають ґрунтовні знання та практичні вміння; оформлення звітної документації відповідає нормативним вимогам щодо подібного типу робіт.

Під час експертної перевірки завершено виробничу (з педагогічної діяльності) практику магістрантів з показником успішності 100%, якістю

Голова комісії

К.В. Мезенцев

знань – 60,0 %. Експертами була проведена вибіркова перевірка 20% звітів з виробничої практики магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю. Рівень звітів відповідає виставленим оцінкам.

Висновки: за результатами проведеної перевірки комплексних контрольних робіт, результатів останньої сесії та проходження виробничої практики здобувачів вищої освіти, комісія вважає, що рівень підготовки за циклами навчального плану, зміст і проведення практик повною мірою відповідають чинним вимогам. Експертна комісія встановила, що якість виконання комплексних контрольних робіт, результатів сесії та практики відповідають встановленим вимогам. Вивчивши стан якості підготовки випускників освітнього ступеня «магістр» за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю, експертна комісія дійшла висновку, що навчальний заклад дотримується вимог державних стандартів якості освіти і акредитації.

9. Аналіз внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Внутрішньоуніверситетська програма забезпечення якості освіти у Херсонському державному університеті регламентується Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Херсонському державному університеті, затвердженим вченою радою і ректором Університету. Система ґрунтується на положеннях розділу VII «Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ МОН України від 01 червня 2016 № 600), на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти. Дана система забезпечення якості вищої освіти, крім моніторингу багатьох кількісних показників, спрямована на підтримку системи цінностей, традицій та норм (як загальноуніверситетського рівня, так і субрівнів академічних підрозділів), які і визначають ефективність функціонування Університету.

Опис внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності Херсонському державному університеті та його структурних підрозділів містить такі складові: стратегія та процедура забезпечення якості освіти; система та механізми забезпечення академічної доброчесності; критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти та науково-педагогічної діяльності працівників; критерії, правила і процедура оцінювання управлінської діяльності керівних працівників університету; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом вищої освіти; залучення студентів до забезпечення якості.

Голова комісії

К.В. Мезенцев

12

Висновок: експертна комісія вважає, що якість внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в Херсонському державному університеті відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти та Державним вимогам до акредитації.

10. Загальні висновки та пропозиції

За результатами аналізу стану матеріально-технічного, науково-методичного та кадрового забезпечення підготовки магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю експертна комісія зробила такі висновки:

1. Всі матеріали, подані Херсонським державним університетом щодо акредитації освітньо-наукової програми «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю за рівнем вищої освіти магістр, за обсягом, формою та змістом відповідають встановленим вимогам.

2. На підставі вивчення поданих матеріалів та перевірки діяльності Херсонського державного університету порушень не виявлено. У зв'язку з тим, що акредитація освітньо-наукової програми «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки за другим (магістерським) рівнем є первинною, зауваження з попередньої акредитації відсутні. Під час попередньої перевірки акредитаційних матеріалів зауважень не виявлено.

3. Матеріально-технічний, навчально-методичний, інформаційний, науковий та кадровий потенціал Херсонського державного університету відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним вимогам до акредитації, що забезпечує державну гарантію якості освіти за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем. Освітню підготовку майбутніх фахівців забезпечують висококваліфіковані спеціалісти, зокрема три доктори (27,3 %) та 8 кандидатів (72,7 %) наук. Матеріальна база, бібліотечні фонди Херсонського державного університету, факультету біології, географії і екології, а також кафедри екології та географії, дозволяють здійснювати освітній процес з використанням міжнародних інформаційних ресурсів у режимі он-лайн, проводити веб-конференції, лекційні та практичні заняття з використанням мультимедійних засобів.

Під час перевірки результатів діяльності на місці експертна комісія висловила рекомендації, які не є обов'язковими і не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але дозволять поліпшити якість підготовки фахівців за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю:

- посилити практичну підготовку студентів, більш широко використовуючи можливості підприємств та організацій у сфері управління природокористуванням;

Голова комісії

das

К.В. Мезенцев

- підвищити наукову активність викладачів, які беруть участь у підготовці фахівців за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю рівня вищої освіти «магістр», щодо публікації результатів власних досліджень у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, зокрема, Scopus, Web of Science тощо;

- підвищувати науковий рівень періодичних видань факультету згідно зі світовими стандартами;

- розширити можливості викладачів та студентів підвищувати свій науково-методичний рівень за рахунок програм академічної мобільності у закладах вищої освіти України та в країнах Європейського освітнього простору.

ВИСНОВКИ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів Херсонського державного університету і проведеної перевірки результатів діяльності безпосередньо у закладі вищої освіти експертна комісія дійшла висновку, що підготовка фахівців за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідає нормативним вимогам і пропонує Акредитаційній комісії Міністерства освіти і науки України акредитувати підготовку магістрів за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Херсонському державному університеті.

“24” квітня 2019 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор географічних наук, професор

д.д.д.

Мезенцев К.В.

Член експертної комісії:

завідувач кафедри географії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, доктор географічних наук, професор

М.О.

Барановський М.О.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського державного університету, кандидат економічних наук, професор

Тюхтенко Н.А.

Голова комісії

д.д.д.

К.В. Мезенцев

Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення Херсонського державного університету Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі спеціальності 103 Науки про Землю

другий (магістерський) рівень

№ з/п	Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника*	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
КАДРОВІ ВИМОГИ				
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
Започаткування провадження освітньої діяльності				
1.	Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	
2.	Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	1 доктор географічних наук, доцент; 2 кандидати географічних наук, доценти	
3.	Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
	1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+ кандидат географічних наук, доцент	
	2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
	3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+ 19 років	
Проведення освітньої діяльності				
4.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

Голова комісії

д.т.т.

К.В. Мезенцев

	1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	+50
	2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	27,3	+ 2,3
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
5.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	81,8	+66,8
	2) практичної роботи за фахом		18,2	+18,2
6.	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше чотирьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—18 показник професійної та наукової активності	4 показн. – 1 5 показн. – 4 6 показн. – 2 7 показн. – 1 10 показн. – 1 11 показн. – 1 12 показн. – 1 11 викладачів з 11, 100%	
7.	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
	2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	Кандидат географічних наук, доцент
	3) з науковим ступенем або вченим званням			
8.	Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	

Голова комісії

data

К.В. Мезенцев

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
Започаткування провадження освітньої діяльності				
1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	4,4	+2
2.	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	
3.	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
	2) пунктів харчування	+	+	
	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
	6) медичного пункту	+	+	
4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	
Провадження освітньої діяльності				
5.	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Наявність опису освітньої програми	+	+	
2.	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
Провадження освітньої діяльності				
3.	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5.	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6.	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7.	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	

Голова комісії

догод

К.В. Мезенцев

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'яти найменування	11	+6
2.	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
Проведення освітньої діяльності				
3.	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4.	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	

“24” квітня 2019 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор географічних наук, професор

д-р

Мезенцев К.В.

Член експертної комісії:

завідувач кафедри географії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, доктор географічних наук, професор

Барановський М.О.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського державного університету, кандидат економічних наук, професор

Тюхтенко Н.А.

Голова комісії

д-р

К.В. Мезенцев

Порівняльна таблиця

відповідності стану забезпечення Херсонського державного університету
Акредитаційним вимогам провадження освітньої діяльності
у сфері вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» зі
спеціальності 103 Науки про Землю

Якісні характеристики підготовки фахівців				
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти	100	100	0
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально- методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання. %	90	100	+10
	2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	80	+30
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
	2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Навчальним планом не передбачено	
	2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	73,3	+23,3
3	Організація наукової роботи			
3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	+

Голова комісії

д.т.с.

К.В. Мезенцев

3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	+
-----	---	---	---	---

“24” квітня 2019 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри економічної та соціальної географії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор географічних наук, професор

Мезенцев К.В.

Член експертної комісії:

завідувач кафедри географії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, доктор географічних наук, професор

Барановський М.О.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського державного університету, кандидат економічних наук, професор

Тюхтенко Н.А.

Голова комісії

К.В. Мезенцев

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами, що навчаються за освітньо-науковою програмою «Науки про Землю» на спеціальності 103 Науки про Землю ступеня вищої освіти «магістр»
Херсонського державного університету

№ з/п	Дисципліна	Курс	Група	Кількість студентів	Виконували		Одержали оцінки								Самоаналіз			Експертна перевірка		
					Кількість	%	5		4		3		2		Успішність	Якість знань	Середній бал	Успішність	Якість знань	Середній бал
							Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки																				
1	Основи наукової комунікації іноземною мовою	2	213	5*	5	100	1	20,0	3	60,0	1	20,0	0	0	100	66,7	3,8	100	80,0	4,0
Усього				5*	5	100	1	20,0	3	60,0	1	20,0	0	0	100	66,7	3,8	100	80,0	4,0
Цикл спеціальної (фахової) підготовки																				
1	Регіоналістика	2	213	5*	5	100	2	40,0	2	40,0	1	20	0	0	100	66,7	4	100	80,0	4,2
2	Методика викладання фахових географічних дисциплін	2	213	5*	5	100	1	20,0	3	60,0	1	20	0	0	100	83,3	4,2	100	80,0	4,0
3	Географія Херсонської області	2	213	5*	5	100	1	20,0	2	40,0	2	40	0	0	100	66,7	3,8	100	60,0	3,8
Усього				15*	15	100	4	26,7	7	46,6	4	26,7	0	0	100	72,2	4,0	100	73,3	4,0

*студентка Терешкевич О.М. відрахована з контингенту студентів 2 курсу ступеня вищої освіти «магістр» денної форми навчання (наказ № 80-с від 27.02.2019 р.)

Голова експертної комісії:

В. о. ректора Херсонського державного університету

Голова комісії

К.В. Мезенцев

професор Мезенцев К.В.

професор Тьухтенко Н.А.

Результати виробничої (з педагогічної діяльності) практики студентів, що навчаються за освітньо-науковою програмою
«Науки про Землю» на спеціальності 103 Науки про Землю ступеня вищої освіти «магістр»
денної форми навчання
Херсонського державного університету

№ п/п	Назва практики	Курс	Група	Кількість студентів	Проходили практику		Одержали оцінки								Самоаналіз		
					К-ть	%	5		4		3		2		Успішність	Якість знань	Середній бал
							К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Виробнича	2	213	5	5	100	1	20,0	2	40,0	2	40,0	0	0	100	60,0	3,8
Усього				5	5	100	1	20,0	2	40,0	2	40,0	0	0	100	66,0	3,8

Голова експертної комісії:

В. о. ректора Херсонського
державного університету

Handwritten signature in blue ink.

професор Мезенцев К.В.

професор Тюхтенко Н.А.

Голова комісії

Handwritten signature in blue ink.

К.В. Мезенцев

ПОГОДЖЕНО

Голова експертної комісії

двх

професор К.В.Мезенцев

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. ректора Херсонського державного
університету

професор Н.А. Тюхтенко

Графік

проведення комплексних контрольних робіт
студентами спеціальності 103 «Науки про Землю»
освітньо-наукової програми «Науки про Землю»
2 курсу навчання, ступеню вищої освіти «магістр»
факультету біології, географії і екології
Херсонського державного університету

№ п/п	Спеціальність	Дисципліна	Група	Дата	Час	Ауд.	Викладач	Експерт
1.	103 Науки про Землю	Основи наукової комунікації іноземної мовою	213-м	22.04.19	10:10	724	доцент О.Ф.Свиридов	<i>професор Мезенцев К.В. двх</i>
2.		Регіоналістика	213-м	22.04.19	11:50	724	доцент А.Ю.Саркісов	<i>професор Мезенцев К.В. двх</i>
3.		Географія Херсонської області	213-м	23.04.19	10:10	617	Ст.викладач Р.С.Молікевич	<i>професор Баранівський М.С. двх</i>
4.		Методика викладання фахових географічних дисциплін	213-м	23.04.19	11:50	617	доцент Л.М.Богадьорова	<i>професор Баранівський М.С. двх</i>

Декан факультету біології, географії і екології

двх
доцент І.О.Пилипенко